

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

ANUL 24, NR. 651, NOIEMBRIE 2021

Editorial

Primăvară în noiembrie

Noiembrie ne răsfaţă cu temperaturi ridicate. Frunzele copacilor nu se îndură să-şi părăsească locul de pe ramuri, pentru a se aşeza lângă rădăcina care le-a hrănit. Grădinile sunt pline de crizanteme şi trandafiri înfloriţi pentru a câta oară, în acest an pandemic. Natura îşi etalează trăirile şi priveliştile ei, amestecate într-o armonioasă dezordine…

Câtă frumuseţe! Câtă măreţie!

Nesiguranţa zilei de mâine, temerea vagă de întâmplări nepreväzute, frica de necunoscut, traumele trecutului ale căror efecte se simt şi astăzi… ar trebui să-i îndemne pe oameni să se apropie tot mai mult unii de alţii, să se aşeze umăr lângă umăr, ca astfel să fie mai tari şi mai pregătiţi în lupta pentru existenţă. Nimic nu ar trebui să ne strângă mai bine laolaltă şi nimic nu ne solidarizează mai tare, ca ameninţarea unui duşman comun, la loviturile căruia suntem expuşi deopotrivă. Lupta purtată individual nu e o soluţie, nu va duce la înfrângerea definitivă a adversarului. Numai uniţi, vom reuşi!

Ştiţi dumneavoastră, dragi cititori, care este în aceste vremuri duşmanul comun! Pandemia!

Ordinea şi armonia din natură sunt prea mari pentru viziunea noastră umană, limitată. Privim mult prea rar la minunăţiile ridicate de acest arhitect desăvârşit. Nu mai avem timp de contemplare, nu mai avem generozitatea de a ridica de jos o albină căzută din zborul său suav, sub povara polenului adunat pe picioare, şi să o aşezăm blând în corola de lumină a unei flori. Nu reuşim să ne limpezim puterea de concentrare a unei emoţii sincere şi să adunăm toate razele de energie intelectuală într-un punct de foc al sufletului. Doar sub imperiul acestei puteri, am putea găsi strigătul de eliberare, de descărcare, într-un cuvânt, de îndepărtare a apăsărilor pe care viaţa ni le pune pe umeri.

A şti să smulgi secretul vieţii mari care circulă nestingherit în universul colateral şi al cărui puls bate la tot pasul, a şti să scoţi ce e mai emoţionant dintr-un lucru aproape neînsemnat, a şti să surprinzi logica statornică şi armonia universală din această dezordine cotidiană, care uneori ne ameţeşte… este un lucru profund uman şi pe care, ca fiinţe sociale, echilibrate, merită să îl câştigăm.

Este noiembrie, ca o primăvară, iar noi, românii şi oamenii, în general, ar trebui să rezervăm mai multe momente de pace şi linişte pentru propriul suflet, nu doar certuri, duşmănii, rivalităţi şi să privim în tihnă şi împăcare cum creşte piatra…!

Domniţa Neaga

Colecția DRUM — serie nouă

În tonuri de culoare

Lansarea unui volum de poezii este, pentru roșiorenii care iubesc lectura, un eveniment care nu poate trece neobservat. Acest lucru a fost dovedit și de numărul mare de participanți la lansarea celei mai recente apariții editoriale, numărul 35, din Colecția *DRUM*, inițiată de Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, cu sprijinul Consiliului Local al Municipiului Roșiori de Vede.

Absolvent al Liceului Economic-Administrativ (actualul „Virgil Madgearu"), Cristian Florin Dinită și-a surprins cititorii, care îl cunoșteau în ipostaza de prozator, autor a două romane. Acum l-au văzut altfel. I-au văzut fața de om neliniștit, aflat într-o continuă căutare. Sigur că omul, cât trăiește, caută. Unii caută ziua de ieri, alții ziua de mâine. Cristian Dinită se caută pe el însuși, caută motivul pentru care se află pe pământ.

De fapt, prin toate textele propuse, autorul dovedește că el caută, încearcă, cercetează. *Și mă întreb în sinea mea: viața-i filozofie?* („Viața-i filozofie") sau *Ne-arată trecător că viața-i odisee,/ Cu zâmbetul pe buze înfrunte am scris Speranță.* („Viața e … Speranță").

Dorește … *Să pot cuprinde totul cu privirea* („Atât iubesc") și, asemenea pastelиștilor de seamă din literatura noastră, se refugiază în natura pe care o observă și o descrie, pe lumină: *Pătruns-au razele de soare printre ramuri de castan* („Pastel de primăvară") sau, din contră: *Este târziu, și în neagra noapte, ce în liniște s-a afundat …* („Idei în noapte"), întuneric care este apoi, din nou, învins: *La baza cerului răsare, în orizontu-ndepărtat …* („Regele Soare"). Timpul îl domină pe autor: *Mă păsuiești cu fiecare clipă/ Lăsând în urmă amintiri ce dor* („Timpul"), alterându-i fizicul și starea de spirit: *Acum, cu tâmplele albite, te vreau iar, tinerețe.* („Tinerețea").

Își caută refugiul în credință („Mi-e teamă, Doamne") sau în iubire: *Îmi cresc aripi în suflet, să zbor unde mi-e drag,/ Păşesc cu al tău zâmbet al dimineții prag* („Sentimente sincere"). Mai și greșește, dar … *Poate ai să mă ierți, cândva …* („Poate ai să mă ierți …"), dar se întoarce la întrebarea inițială: *Dacă întrebi ce-i viața și aștepți un răspuns,/ Ar trebui să cauți în propriile gânduri,/ Nimeni nu-ți poate spune până nu ești convins/ Că-i o frumoasă carte citită printre rânduri.* („Ce este viața?") și: *Să știi, secretul întregii vieți ține de poezie* („Să știi …").

În cadrul evenimentului, volumul de poezie a fost prezentat de poeta Domnița Neaga, care a făcut o incursiune în tematica versului lui **Cristian Dinită**, revelând preocupările și realizările artistice ale poetului, și de Monica Tuinete, de la D.C.E.C.S, cea care a avut un rol important în redactarea și editarea cărții, atât din punct de vedere tehnic, cât și moral.

Știu, autorul nostru este încă un „aspirant" în meseria de poet. Știu, mai trebuie să caute, să exploreze, să își șlefuiască exprimarea poetică și, poate, să găsească răspunsuri la unele dintre întrebările pe care și (ni) le pune. Dar sunt sigur că dl Cristian Florin Dinită va avea o evoluție interesantă ca poet, așa cum deja a demonstrat că e capabil ca prozator.

Îi salut apariția între coperțile unui volum de versuri și îi urez succes deplin în activitatea literară.

Mihai-Athanasie Petrescu
Foto: **Stelian Avram**

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT
Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

Centrul EUROPE DIRECT Teleorman se adresează publicului cu privire la chestiunile legate de Uniunea Europeană, prin organizarea de activități de informare și implicare – evenimente, ateliere, dezbateri cu cetățenii și orice altă formă de interacțiune offline sau online. În acest sens, Comisia Europeană, împreună cu Parlamentul European oferă centrului, în mod regulat și în timp util, informații despre tematicile de actualitate ale UE, pe măsură ce acestea evoluează și sunt discutate la nivelul UE, precum și asupra tuturor inițiativelor UE care au un impact direct asupra cetățenilor.

În cele ce urmează, vă prezentăm *Prioritățile CE pentru 2019-2024*, *Planul de redresare pentru Europa - NextGenerationEU*, dar și *Anul European al Tineretului – 2022.*

PRIORITĂȚILE COMISIEI EUROPENE PENTRU 2019-2024

- ***Pactul verde european***

Europa caută să devină primul continent neutru din punct de vedere climatic trecând la o economie modernă, care utilizează mai eficient resursele.

Schimbările climatice și degradarea mediului sunt o amenințare existențială pentru Europa și pentru întreaga lume. Pentru a o contracara, *Pactul verde european* va transforma UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care: să ajungem, până în 2050, la zero emisii nete de gaze cu efect de seră; creșterea economică să fie disociată de utilizarea resurselor; nicio persoană și niciun loc să nu fie lăsat în urmă.

Pactul verde european este în același timp un colac de salvare pentru ieșirea din pandemia de COVID-19. De aceea, el va fi finanțat cu **o treime** din investițiile în valoare de **1.800 de miliarde de euro** provenind din Planul de redresare *NextGenerationEU*, precum și cu fonduri din bugetul pe șapte ani al UE.

Marinela Ruşanu
Aurelia Bărbuţ

Continuare în pagina 8

Despre dorul care doare

Mi-e dor de tu, Ion Toma Ionescu!

M-am trezit devreme-n dimineața asta ca să mă bucur de faptul că putem vorbi numai noi doi, ca-n (alte) vremuri.

Toți aplaudacii și in(di)vidioșii doarme acum, deci e mai ușor să ne auzim gândurile vorbind - pe noi tăcând - într-o lume improprie visului și reveriei.

Căutând fotografii cu tine mi-am dat seama cât de mult s-au bucurat sufletele noastre de multe întâlniri, dar și cât de însărăciți suntem că n-am mijlocit să fie mai multe.

Mulți ne sunt prietenii comuni, prea puțini față de cât meritam amândoi!

Am revăzut fotografii, am retrăit emoții, dar starea de gol a crescut mai repede decât dorul de tine.

N-am cum opri timpul în loc, nici vremi de dat înapoi!

Lumea dă ceasuri înapoi, dar o oră e prea puțin pentru mine atunci când îmi este dor de tu!

Timpul trecere repede, prietene, eu nu mai am mult la îndemână, dar mă bucur că tu ai apucat să rupi atât de multe file din călindar!

De aceea te rog să mă ierți că atât de puțin ți-am fost aproape-n astă viață!

Sper să mai stăm la un pahar cu vin cândva - de va mai fi să fie! - că mai avem amintiri de depănat, proiecte de netezit și clipe de îmbogățit.

Sper într-o lume mai bună, dar știu că sper degeaba!

Oricum, în pofida a tot și a toate sunt onorat de faptul că ți-am respirat, atins și simțit cuvintele, ideile și gândurile înainte ca să le pot transforma în cărți.

Am scris cu drag despre tine, dar să mă ierți că atât de puțin și de sărac am fost în ceea ce am încercat să transmit și să spun lumii despre tu!

Pe noi doi ne omoară timpul și spațiu, tocmai de aia îl urăsc pe cel care-a inventat distanța și depărtarea.

Dacă am fi fost mai aproape unul de celălalt am fi avut - cu siguranță - mai puține lucruri să ne reproșăm acum, prietene de suflet și condei!

Mi-e dor de tu, bre!

Mi-e dor de noi!

PS - și să mă ierți că n-am bătut la ușa sufletului IERI, de ziua ta!
Era prea mare îngrămădeală și mi-ar fi fost rușine să-ți spun că eu DOAR am venit să te îmbrățișez!

PPS - semnează IO, **Romeo Ioan Roșiianu**, ăl mai neputincios dintre prietenii tăi!

Monografii sătești

Monografia unei localități reprezintă o adevărată carte de identitate a acesteia. Monografiile, în general, dar mai ales cele sătești, în special, au o tradiție în cadrul istoriografiei românești încă din secolul al XIX-lea prin Nicolae Bălcescu și Ion Ionescu de la Brad, continuând în secolul al XX-lea prin Henri Stahl, Dimitrie Gusti și școala sa sociologică.

Se spune că istoria poporului român se va cunoaște mai bine atunci când fiecare sat își va scrie monografia sa. Însușindu-și acest concept, pasionatul și iscusitul cercetător Paul Șchiopu scoate la lumină scurte monografii a peste 70 de comune și sate de pe întinsul județului Teleorman.

Până la noua împărțire administrativ-teritorială a țării din 1968 (pe județe), țara era împărțită în regiuni și raioane (sistem sovietic). zona în care locuim făcând parte din fosta regiune București, regiune care era împărțită în 15 raioane. Monografiile scoase la lumină de economistul-publicist Paul Șchiopu sunt grupate pe trei raioane aflate în momentul de față pe teritoriul actualului județ Teleorman. Este vorba despre fostele raioane Turnu Măgurele, Alexandria și Roșiorii de Vede.

În deceniul șase al secolului trecut, la solicitarea Secțiilor de Învățământ și Cultură raionale au fost elaborate în comunele/satele de pe actualul teritoriu al județului Teleorman o serie de monografii de către învățători, profesori, directori de cămine culturale, persoane din Sfaturile Populare (actualele primării), monografii care au fost depuse la Sfaturile Populare comunale, iar acestea le-au predat și sunt depozitate în fondul arhivistic al Arhivelor Statului, filiala județului Teleorman.

Neobositul cercetător, în munca sa de documentare, a descoperit aceste manuscrise, le-a studiat și le-a prelucrat, publicându-le apoi în trei volume punând astfel la dispoziția publicului larg și iubitor al istoriei meleagurilor teleormănene un material documentar deosebit de bogat și de interesant. Sunt prezentate monografiile a circa 70-80 de localități, grupate în trei volume după apartenența lor administrativă la cele trei raioane amintite. Și-n cadrul celor trei volume monografiile localităților sunt expuse ținând cont de criteriul geografic: de pe Valea Oltului, de pe Valea Călmățuiului, a Urluiului, a Dunării sau de la nord la sud etc.

Fiecare monografie tratează originea așezărilor, legende sau adevăruri despre proveniența denumirilor localităților, începuturile și evoluția învățământului până în anii 60, începuturile cooperativizării satelor, evoluția activităților culturale, portul popular specific, descoperiri arheologice, elemente de emancipare socială și multe alte aspecte din a căror lecturare cititorul va afla numeroase elemente despre istoria acestor meleaguri, mai ales că unele localități nu au monografii publicate.

Lucrările se bazează integral pe manuscrisele arhivate, formulate, datate și semnate la vremea respectivă de autorii lor, scoțând la iveală numeroase, inedite și interesante documente istorice. Se evidențiază în mod deosebit progresele ce au avut loc în lumea satului în perioada 1948-1960: diminuarea analfabetismului, construcțiile de școli, de dispensare, de case de nașteri și de cămine culturale pentru ridicarea nivelului cultural al sătenilor, apoi introducerea curentului electric, a stațiilor de radioficare și altele. Nu putem nega transformările economice, sociale și culturale din lumea satului din acea perioadă. Nu le putem șterge din trecutul istoric al satului românesc, lăsând de-o parte neregulile comise pe atunci de organele aflate la putere.

Prin aceste trei volume, autorul a contribuit la îmbogățirea istoriografiei județului Teleorman, lucrarea fiind utilă unui larg public.

Prof. **Ion Scarlat**

Despre singurătate, însingurare și vina de a fi ROMÂN

Indiscutabil, îndeosebi în astfel de vremuri improprii reveriei sunt momente în care ai nevoie doar de tine însuți și în care nu vrei pe absolut nimeni în preajma ta.

Este situația în care te simți chiar neînțeles, născut într-un univers paralel, vrei liniște și atât.

Este situația în care te poți simți singur în mijlocul lumii, este situația în care în atelierul de lucru fiind, deși singur numai, să te simți înconjurat de o lume întreagă.

Este linia ce demarchează singurătatea de însingurare.

Atunci ai nevoie să fii doar tu cu tine, ca să îți poți pune ordine în gânduri, să inventariezi nedreptăți, decizii politice care-ți marchează viețuirea și care-ți îngrădesc ușor libertăți pentru care alții s-au jertfit cu adevărat.

E vremea să faci curat printre oameni sau doruri, și să plângi chiar, dacă asta simți și vrei, fără să te temi că te vor vedea și apoi batjocori.

Apoi, o dată eliberat astfel, este obligatoriu să nu te învinovățești pentru momentele de slăbiciune, pentru sentimentele de neputință sau pentru lacrimile vărsate.

Pentru că astea sunt momentele în care VINA DE A TE FI NĂSCUT ROMÂN poate deveni CALITATE doar printr-o simplă repoziționare în timp și spațiu față de semeni sau evenimente.

Da, suntem o țară mai „înapoiată" decât altele, din cauza guvernanților dedați la rele și luptători întâi pentru interese partizane am rămas codași la multe!

Și totuși, ca să te simți mândru e de ajuns să știi că unul care iubește sportul știe că România de care te rușinezi uneori înseamnă Nadia Comăneci, Ilie Năstase, Gică Hagi, Ion Țiriac sau Simona Halep.

Unul care iubește muzica te poate invidia că vezi același cer ca și Ciprian Porumbescu sau George Enescu.

Un filozof o să te întrebe de Eliade sau Cioran, un pasionat de sculptură, măcar de Brâncuși.

Orice savant a auzit de Păulescu, Aslan, Babeș sau Poenaru.

Poți fi mândru că Aurel Vlaicu a dat brânci lumii să zboare, și că Henri Coandă a pus reacția pe avion!

Încă din vechime grămăticii și emisarii ce ne-au vizitat au vorbit frumos de Marea Neagră, de crestele semețe ale Carpaților, Delta Dunării, mănăstiri sau biserici, tradiții, porturi, obiceiuri.

Paradoxal, până și Castelul lui Dracula poate fi prilej de mândrie, alături de lacuri și cascade, de cele mai vechi păduri virgine ale Europei ce se încăpățânează a nu reveni la origini.

Poți să te mândrești, ROMÂNE cu câte patrimonii UNESCO sunt la noi!

Ei bine, pentru a-ți sădi-n suflet și-n simțire emoții și mândrie românească trebuie să știi că cei „din afară" au dreptatea lor: ei văd lupta disperată pentru ciolan din fruntea țării, disprețul față de cetățeanul votant care e aruncat în frig și foame în prag de iarnă din cauza explodării prețurilor, a inflației galopante, a împrumuturilor făcute numai de guvernanți știute.

Poate tocmai de aceea, dar și pentru că se apropie 1 Decembrie cred că ar trebui să ne mai dăm o șansă, să scoatem pieptul afară și să spunem cu mândrie – în pofida a tot și a tuturor! – EU SUNT ROMÂN ȘI NU MĂ VEȚI PUTEA CLINTI VREODATĂ!

Ioan Romeo Roșiianu

Trăire creștină

Pandemia — povestea care ne-a transformat în statisticieni

Cred că putem fi de acord că vremurile actuale nu sunt cele mai bune pe care le-am fi putut trăi. Dar se pare că nu avem alternativă. De fapt, istoria nu prea a oferit variante ajutătoare omenirii. Venim în lume într-o dimensiune socială, istorică și geografică despre care nu suntem consultați în prealabil; nu ne întrebă cineva despre cum am dori să fie mediul viețuirii noastre. Poate că acesta e și farmecul vieții: că nu poți decide nimic din ceea ce îți va decide ție propria istorie.

Sfinții Mucenici Doctori fără de arginți, Cosma și Damian

Am crezut că dramele și necazurile unor popoare despre care am învățat la lecția de istorie sau care ne erau prezentate pe la TV sunt ale lor. Și deodată aveam un sentiment de milă, dar și un confort psihologic: noi suntem feriți. De ceva timp, am devenit parte din dramele care se tot prezintă în media.

Interesant și dramatic este că această pandemie a scos la lumină apanajul nostru pentru statistică. „Câți la mie sunt infectați?" „Câte sute au mai decedat astăzi?" „Care este procentul de pozitivare?" sunt întrebări la care putem răspunde fără a avea vreo pregătire de sociologi. Personal, nu cred că e bine. Fiecare om este unic. Fiecare persoană este un răspuns unic al umanității în fața lui Dumnezeu. Prin fiecare om Dumnezeu reclădește lumea spre desăvârșire și își reînnoiește planul Său. Fiecare infectat este o viață răscolită, întoarsă spre suferință, separare, deznădejde, deprimare și chin. Stalin, dacă îmi amintesc bine, spunea că un om mort este un om mort; mai mulți oameni morți sunt statistică. Se pare că istoria l-a judecat fără să ne dăm seama că acum suntem în totală captivare a statisticii. Atâta timp cât ceilalți, infectați, morți, vindecați, sunt străini pentru mine, pot fi parte din statistică, vom spune cu nonșalanță. Nu e firesc! În momentul în care o persoană cunoscută sau chiar eu suntem parte din procentele pandemiei, atunci sunt drame.

Între statistică și dramă rămâne conștiința fiecăruia dintre noi de a crede în destinul și parcursul unic al omului și de a așeza un gând, o rugăciune, în cartea de istorie a umanității pentru „vremuri lipsite de întristare", pentru acele timpuri în care mântuirea să fie căutată cu lacrimi de bucurie și nu cu lacrimi de frică.

Și mai e ceva! Între statistică și dramă, putem așeza iubirea față de fiecare om. Aceasta va transforma statistica în rugăciune și drama în nădejdea vieții veșnice.

Preot **Eugen Cătălin Păunescu**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

Câteva din capriciile vremii, în cele două luni trecute, din toamna astronomică 2021 (23 septembrie - 22 decembrie): 1) de mult timp nu a mai plouat trei nopți și trei zile la rând, uneori torențial, când a căzut o mare cantitate de apă, taman bună pentru terenurile însămânțate cu orz, grâu; 2) în al doilea val de aer rece, polar, temperatura aerului a coborât brusc, determinând ca joi, 28 octombrie, să se producă brumă și pentru prima dată, dar doar înghețul apei la suprafață, de numai 1 - 2 mm grosime; 3) apoi un val de aer cald, tropical a dus la creșterea temperaturii aerului până la 25ºC, pe data de vineri, 5 noiembrie!

La prânz

La începutul ultimului trimestru al anului, pe partea dreaptă a străzii Dorobanți, au început lucrările de săpare și instalare a unei conducte de gaze naturale de la capătul străzii, adică de la sediul societății agricole „Cetatea", înspre șoseaua națională, până unde exista, dar pe partea stângă, conducta de gaze pe strada Dorobanți.

Fără comentarii!

În amurg

O altă fostă centrală termică de cartier a fost desființată, cea din capul străzii Gala Galaction, la intersecția cu strada Dunării. După ce a fost vândută (de către cine?), trei pereți au fost decupați pentru a permite accesul automobilelor, în nou înființata stație de spălătorie auto.

În gândul meu, aș fi vrut ca acea lungă sală să fi fost transformată într-o sală de dans sau de sport.

Gh. Tutcălău

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Responsabil de număr - Monica Tuinete

Tehnoredactare - Alexandru Rusu

Colectivul de redacție:

Domniţa Neaga, Cristian Gabriel Moraru, Iulian Bitoleanu, Petre Bozdoc, Ion Scarlat, Eugenia Staicu, Gheorghe Tutcălău, Gheorghe Vlad, Eugen Cătălin Păunescu, Florin Iordăchiţă, Daniela Argeşeanu, Gabriel Argeşeanu, Veronica Cojocaru, Monica Tuinete

Culegere texte - Monica Tuinete

Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54 - 56, Roșiori de Vede. Telefon: 0247 460619. E-mail: ziaruldrum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

Biblioteca Municipală „Gala Galaction”

Evenimentele lunii noiembrie

126 de ani de la moartea scriitorului Alexandru Odobescu

Alexandru Odobescu s-a născut la 23 iunie 1834, la București. Era al doilea copil al lui Ioan Odobescu, generalul de la 1848 care s-a împotrivit mișcării revoluționare, și al Ecaterinei Caracaș, fiica doctorului în medicină Constantin Caracaș.

Educația și-a început-o în casa părintească,

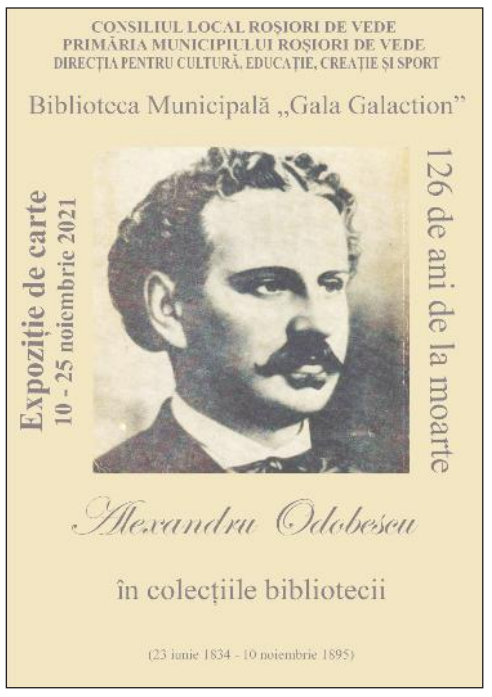

fiind elevul institutorului Bârzotescu. În 1848, Alexandru Odobescu devine elev al Colegiului Sf. Sava, în urma unui examen dat cu Petrache Poenaru, urmașul lui Gheorghe Lazăr. Aici i-a avut colegi pe Theodor Aman, viitorul mare pictor, și pe Alexandru Sihleanu, poetul „liră de argint”, așa cum l-a caracterizat Eminescu în *Epigonii*. Din această perioadă datează prima sa încercare literară: *Mihai Viteazul, înfățișare dramatică în trei părți.*

În 1850, merge la studii în Franța, la Collège de France din Paris, unde îi are ca profesori, printre alții, pe cunoscuții istorici Jules Michelet și pe Edgar Quinet, susținători ai cauzei naționale a românilor din Principatele Dunărene.

În timpul studiilor de la Paris, a aderat la Societatea Studenților Români. Împreună cu alți studenți români de la Paris, la 14 februarie 1851, înființează *Junimea Românească*, societate politică și culturală a studenților români din Franța. Odobescu se află în preajma revoluționarilor români exilați (Nicolae Bălcescu, Nicolae Golescu, C. A. Rosetti, I. Voinescu II, Gheorghe Magheru).

A fost ministru al monumentelor (1863-1864) și profesor de arheologie la Universitatea din București. Este autorul unui tratat de istorie a arheologiei (*Istoria arheologiei*, 1877) și a unei monografii dedicate tezaurului de la Pietroasa descoperit în perioada profesoratului său.

A publicat studii de folclor despre cântecele Europei răsăritene (*Cântecele poporane ale Europei răsăritene, mai ales în raport cu țara, istoria și datinile românilor*, 1861; *Răsunete ale Pindului în Carpați*). A publicat studii de istorie literară dedicate literaturii din secolul al XVIII-lea (*Poeții Văcărești*, *Mișcarea literară din Țara Românească în sec. XVIII*). Este autorul unor nuvele istorice (*Mihnea Vodă cel Rău*, *Doamna Chiajna*, 1860) și volume de eseuri (*Câteva ore la Snagov*, 1909; *Pseudokynegeticos*, 1874).

S-a stins din viață la 10 noiembrie 1895, la București.

136 de ani de la nașterea scriitorului Liviu Rebreanu

Liviu Rebreanu s-a născut la 27 noiembrie 1885, în Târlișua, județul Bistrița-Năsăud, fiind primul dintre cei 14 copii ai familiei.

A studiat la școala militară la Sopron (Ödenburg, în nord-vestul Ungariei, lângă granița cu Austria), apoi la Academia militară *Ludoviceum* din Budapesta, a fost ofițer în regimentul al doilea de honvezi regali din Gyula și a demisionat în 1908. În 1910, era funcționar la primăria din Vărarea, Bistrița-Năsăud și guvernul de la Budapesta cerea extrădarea lui. A fost arestat și închis, în închisorile Văcărești și la Gyula a continuat să scrie. A fost eliberat după câteva luni și a lucrat ca notar.

A debutat în 1908 la Sibiu, cu nuvela *Ofilire*, urmată, în 1909, de povestirea *Codrea (Glasul inimii*) și de nuvela *Răfuiala*, în revista „Luceafărul”.

A plecat la București și a fost angajat la publicația „Ordinea”, apoi a fost secretar de redacție la „Falanga literară și artistică” și la „Convorbiri critice”. În 1911, ajungea la Craiova, ca secretar al Teatrului Național, în 1928, era numit director al Teatrului Național din București, funcție pe care a deținut-o până în 1929.

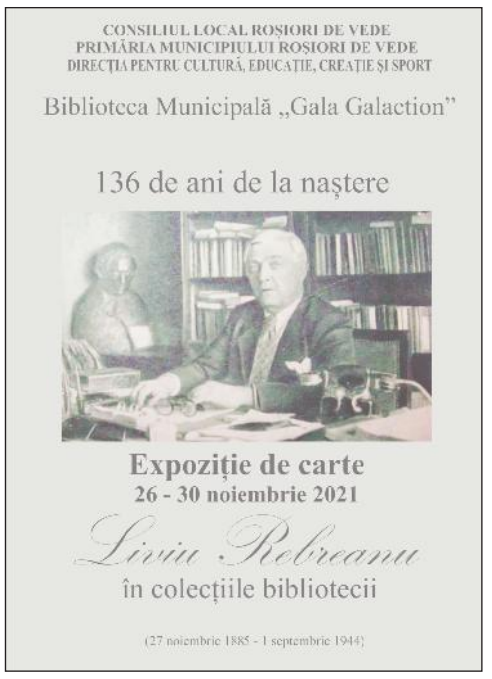

În 1912, apărea volumul de nuvele *Frământări*, apoi *Golanii* și *Mărturisire* în 1916, *Răfuiala* în 1919.

În 1920, a publicat primul roman, *Ion*, pentru care i s-a decernat premiul Academiei Române. Au urmat volumele de nuvele *Catastrofa* și *Norocul* (1921), *Cuibul visurilor* (1927), *Cântecul lebedei* (1927), *Ițic Ștrul dezertor* (1932).

După romanul *Ion*, a publicat alte romane sociale, cum sunt: *Crăișorul* (1929), *Răscoala* (1932), *Gorila* (1938). A publicat în 1940 romanul polițist *Amândoi*, volumele de teatru *Cadrilul* (1919), *Plicul* (1923), *Apostolii* (1926).

Romanele psihologice scrise de Liviu Rebreanu sunt: *Pădurea spânzuraților* (1922), *Adam și Eva* (1925), *Ciuleandra* (1927), *Jar* (1934).

În 1930, a condus Direcția Educației Poporului, iar în anul 1932, tipărea la București revista „România literară”.

A fost președintele Societății Scriitorilor Români și membru al Academiei Române din 1934. În 1941, era numit din nou director al Teatrului Național și director al cotidianului „Viața”. În anul următor a ținut conferințe despre cultura românească într-un turneu susținut în Germania și Austria.

A murit în 1944 la Valea Mare, județul Argeș.

Bibliotecar **Daniela Argeșeanu**

Artă fotografică aplicată

„Fotografia nu e ca pictura, există o fracțiune de secundă de creativitate. Ochiul tău trebuie să vadă compoziția ca o expresie a ceea ce îți oferă viață și tu trebuie să intuiești când să declanșezi aparatul. Acesta este momentul de creativitate al fotografului... Oops! Momentul! Dacă l-ai ratat, e pierdut pe vecie!”. Acestea sunt cuvintele marelui fotograf Henri Cartier-Bresson dintr-un interviu acordat în anul 1957 gazetei „Washington Post”. Tocmai pentru a putea identifica acel moment, acea clipă când furi o imagine și o poți transforma în artă, Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” a organizat și luna aceasta atelierul de lucru de „Artă fotografică aplicată” coordonat de profesorul Liviu Nanu. Adaptat condițiilor pandemice, cu un număr redus de participanți, atelierul a avut ca temă, în această lună, fotografia de stradă. Și cum subiectul este vast, cu siguranță nu a putut fi epuizat într-o singură întâlnire, deoarece strada oferă fotografului o mulțime de oportunități, de la oameni, mașini, vitrine, panouri publicitare, lumini, până la emoții, relații, mișcare.

Fiind un atelier de lucru, după câteva minute în care profesorul Liviu Nanu le-a expus celor prezenți câteva reguli care ghidează fotograful în acțiunile lui și i-a învățat câteva concepte precum culoare, nuanță, saturație, luminozitate, mișcare, compoziție, expunere, format, stil, armonie, dar mai ales despre cum, unde și de ce se aplică aceste concepte, participanții, profitând de vremea încă frumoasă, au ieșit în stradă pentru a exersa. Pentru început au încercat să surprindă mișcarea și pentru asta au avut nevoie de spontaneitate, atenție distributivă și rapiditate în reacții.

Și, chiar dacă în arta fotografică, ca în oricare altă formă de artă, pe primul plan se află talentul fotografului, ideea sa creatoare, practica și studiul temeinic fac ca fotografia să capete perspectivă artistică. Astfel, micuții fotografi au petrecut minute bune în fața muzeului și „au vânat” cât mai multe imagini cu mașinile care treceau pe strada Dunării. Rezultatele le vor vedea și analiza împreună cu profesorul lor în viitoarea întâlnire.

Veronica Cojocaru
Foto: **Veronica Cojocaru** și **Florina Carvaci**

Înainte ca natura să moară

Omul — creația și creatorul mediului său înconjurător

Un semnal de alarmă înconjură planeta: natura e în pericol!

În tonalități diferite, de la strigătul disperat, sumbru și pesimist până la avertismentul serios și lucid, acest semnal trebuie ascultat și trebuie să dea de gândit fiecăruia dintre locuitorii globului pământesc — de la omul politic, răspunzător pentru destinele națiunilor, până la ultimul vilegiaturist, care zăbovește câteva ceasuri într-o poiană liniștită. Fiecare, la nivelul său de preocupări, este în stare să lezeze natura sau să o protejeze, să o întineze sau să o înfrumusețeze, să contribuie la distrugerea sau perpetuarea ei, astfel încât omenirea se află acum în fața unei grave alternative: *omul sau natura?*

Dacă admitem (împreună cu astronomul H. Seindentoph) că durata de existență a pământului o putem raporta la durata unui an de 365 de zile (deci că circa 5 miliarde de ani s-ar proiecta numai într-un an calendaristic), atunci constatăm că pe acest calendar geologic, primele resturi fosile apar abia la sfârșitul lunii octombrie; plantele de uscat se ivesc la finele lunii noiembrie; primele animale terestre la 3 decembrie; reptilele gigante din secundar între 18 și 25 decembrie; păsările și mamiferele apar la 26 – 27 decembrie; antropoidele la 31 decembrie ora 23; omul de Neanderthal în aceeași zi la ora 23 și 50 de minute, iar *Homo sapiens* la ora 23 și 55 minute. Toată existența omului are o durată de câteva minute în acest an geologic. De atunci putem vorbi de raportul dintre natură și om.

De fapt, problema raportului dinte om și mediul înconjurător nu este nouă. Ea a apărut din cele mai vechi timpuri, odată cu cele dintâi colectivități omenești. În decursul lungii sale evoluții, pe măsura dezvoltării științei și tehnicii, omul a căpătat posibilitatea de a transforma, din ce în ce mai mult, mediul înconjurător, dar a făcut-o adesea în defavoarea condițiilor normale de dezvoltare a vieții.

Cu toate modificările care s-au produs în cursul ultimelor milenii, omul a reușit, până în prezent, să se adapteze transformărilor pe care dezvoltarea societății le-a impus factorilor naturali, mediului înconjurător în ansamblu.

Așa cum arată faptele, în epoca noastră, activitatea industrială, agricolă, casnică, petrecerea timpului liber — îndeobște prezența omului în cadrul natural pe care îl reprezintă Terra — pot fi generatoare de daune de toate tipurile, de la poluarea oceanelor și a atmosferei, distrugerea solului pe întinderi considerabile și decimarea unor specii de animale până la aparent micile fapte antisociale, cum sunt murdărirea străzilor a parcurilor sau tulburarea liniștei publice. Dar efectele negative ale prezenței umane asupra mediului nu sunt o fatalitate. O activitate rațională pe toate planurile, stimulată de conștiința clară a necesității de a proteja mediul, reprezintă calea sigură pentru a păstra acest bun neprețuit: Natura.

Noutățile tehnico-științifice create de om se pun în aplicare într-un ritm mai mult sau mai puțin accelerat, în toate țările, atât în cele puternic industrializate, cât și în cele în curs de dezvoltare, creșterea numerică a populației lumii pune în fața omenirii probleme tehnice și economice de însemnătate fundamentală: necesitatea creșterii producției industriale, a celei agricole, pentru a se asigura hrana tuturor oamenilor, necesitatea sporirii resurselor de materii prime minerale, de combustibil și de energie. Aceste creșteri, care, laolaltă, înseamnă dezvoltare, pot și trebuie să se desfășoare în condițiile protecției maximale a factorilor de mediu.

Folosirea pe scară din ce în ce mai largă a noilor tehnologii, a unor noi surse de energie, impune grija la scară planetară, de a evita degradarea mediului înconjurător, de a menține în permanență un raport echilibrat între satisfacerea necesităților materiale mereu crescânde ale societății omenești și protecția tuturor factorilor de mediu, într-un cuvânt, de a respecta legile ecologice. Pentru a realiza acest imperativ, este necesar să cunoaștem din ce în ce mai bine ecosistemele lumii de la ecuator până în zonele polare, modul în care s-au format și funcționează, capacitatea lor de a produce și limitele perturbărilor, dincolo de care degradarea lor devine ireversibilă.

Știința a făcut descoperiri și a realizat progrese spectaculoase, dar în domeniul disciplinelor care studiază raporturile dintre om și biosferă, efectele de lungă durată ale acțiunilor de degradare asupra diferiților factori ai mediului, preocupările au fost mai reduse, iar în anumite cazuri chiar inexistente. Iată de ce datoria oamenilor de știință este să-și îndrepte toate eforturile pentru ca, odată cu asigurarea bazei materiale necesare dezvoltării în continuare a societății omenești, să-i fie asigurat omului un mod de viață într-un mediu cât mai apropiat ce este esențial de condițiile naturale, pentru ca, prin tehnici și tehnologii noi, să fie reținute și îndepărtate toate nocivitățile care rezultă din producția bunurilor materiale, astfel încât poluarea componentelor mediului să fie cât mai redusă.

Este absolut sigur că spiritul inventiv al omului va găsi soluții la timpul oportun pentru descoperirea de noi surse de energie, de materii prime și de hrană pentru populația globului în continuă creștere. Este tot atât de necesar ca omenirea să poată să-și apere zestrea naturală, indispensabilă vieții pe pământ. Dar pentru a putea, oamenii trebuie să știe, adică să fie informați. Un public cât mai larg trebuie pus la curent cu ceea ce este esențial în domeniul atât de actual al *ecologiei*, trebuie să cunoască daunele pe care omul le-a provocat, până acum, naturii, trebuie sensibilizat la pericolele pe care le creează pentru viitor continuarea unei activități neraționale și, în sfârșit, trebuie să afle care sunt soluțiile posibile pentru a pune de acord imperativele dezvoltării cu cele ale protecției mediului.

— Va urma —

prof. **Petre Bozdoc**

Administrația Publică Roșioreană

Lucrări de extindere a rețelei de distribuție a gazelor naturale

Din luna octombrie au început lucrările de extindere a rețelei de gaze naturale și a racordurilor la utilizatorii casnici din municipiul Roșiori de Vede.

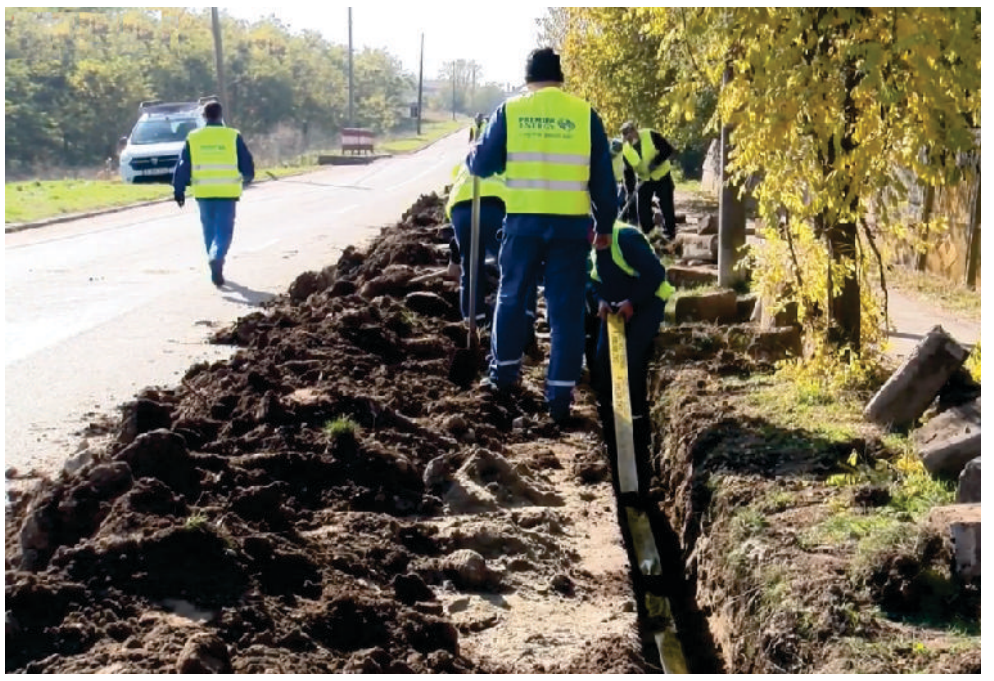

„Extinderea rețelei de gaze naturale în municipiu este o cerință mai veche a locuitorilor de pe străzile neracordate la rețeaua de distribuție a municipiului. În trecut, am intervenit de mai multe ori la operatorul rețelei de distribuție pentru a rezolva această situație inechitabilă. Însă, fără succes, întrucât operatorul rețelei folosea drept criteriu de evaluare principiul eficienței economice. Odată cu apariția Ordinului Autorității Naționale de Reglementare a Energiei (A.N.R.E.) nr. 178/2020, această inechitate între locuitorii din municipiu a fost înlăturată, operatorii fiind obligați să realizeze extinderile de rețea și racordurile pe cheltuiala lor, urmând să recupereze costurile din tariful de distribuție a gazelor", a declarat primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru.

La o primă estimare, actuala rețea va fi extinsă cu aproximativ 13.000 ml de conductă.

„Acum se lucrează pe strada Dorobanți, unde se vor introduce 1500 ml de conductă, la care se vor racorda toate străzile adiacente. Dacă vremea va fi favorabilă, vor începe lucrările și pe strada Băltoilor. Pentru primăvară sunt programate Bulevardul Comercial și strada Alexandru Dobrescu. Vor urma extinderi pe străzile Belitori și Dunării, partea neracordată, dincolo de barieră", a mai declarat edilul șef al municipiului.

Demersurile pentru alimentarea cu gaze a localității au început în anul 1992, acestea fiind materializate prin Hotărârea Guvernului nr. 578 din 26 octombrie 1993 privind înființarea distribuțiilor de gaze naturale în unele localități; Roșiori de Vede numărându-se printre cele 15 localități urbane cuprinse în document. Studiul de fezabilitate pentru „Înființarea distribuției de gaze în orașul Roșiorii de Vede", întocmit de S.C. GAZPROIECT Brașov, a fost aprobat prin HCL nr. 2 din 11 ianuarie 1994 și prin Hotărârea Guvernului nr. 332 din 23 iunie 1994 privind aprobarea studiului de fezabilitate a obiectivului de investiții „Distribuție gaze naturale în orașul Roșiori de Vede", județul Teleorman.

Lucrările executate de S.C. Hidro Olt Construct S.A au început în anul 1994, prin construirea Stației SRM și a racordului de înaltă presiune din conducta Corbu-Turnu Măgurele pe o lungime de 23 km.

Actualele lucrări de extindere a rețelei sunt executate de S.C. PREMIER ENERGY S.R.L. operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale din Roșiori de Vede.

Modernizarea sălii de sport din strada Republicii

Compania Națională de Investiții a transmis ordinul de începere a lucrărilor pentru obiectivul de investiții „Reabilitare, modernizare sală de sport, str. Republicii, nr. 1". Lucrările au început de luni, 8 noiembrie 2021, și se vor finaliza în decursul a 12 luni.

„Se vor face investiții la învelitoare care a prezentat deficiențe încă de la inaugurare, va fi înlocuită suprafața sintetică de joc, vor fi reabilitate instalația electrică, termică și sanitară, precum și alte intervenții care vor face ca sala de sport să arate ca nouă", a declarat primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru.

Valoarea contractului este de 1.872.830,72 lei.

290.000 de lei pentru S.C. Urbis Servconstruct S.R.L.

Conducerea S.C. Urbis Servconstruct S.R.L. ridică standardul de calitate pentru lucrările efectuate pe raza municipiului. Prin majorarea capitalului social cu suma de 290.000 lei, aprobat prin hotărâre a Consiliului Local, societatea va achiziționa: o motofreză (tăiat beton și asfalt) în valoare de 12.000 lei; un atomizor pentru D.D.D. (dezinfecție, dezinsecție, deratizare) în valoare de 4.000 lei; un minibuldoexcavator în valoare de 9.000 lei; un generator de curent cu putere de la 5-9 KVA în valoare de 12.000 lei; lamă de deszăpezire pentru buldoexcavator în valoare de 35.000 lei; un răspânditor material antiderapant în valoare de 15.000 lei; o automăturătoare cu cap de stocare între 3-5 mc în valoare de 150.000 lei. La aceste sume se adaugă TVA-ul.

„Prin aceste utilaje, cuprinse în programul de investiții pentru anul 2021, va crește nivelul calitativ și operațional al societății, atât pentru activitatea curentă desfășurată pe raza municipiului, dar și pentru persoanele fizice sau juridice din raza UAT Roșiori de Vede", a declarat ing. Florin Micheanu, directorul societății.

S.C. Urbis Servconstruct S.R.L. deține un tocător de crengi

S.C. Urbis Servconstruct S.R.L. are în dotare un tocător de crengi AM - 120 BD cu motor termic de 16 cai putere. Acesta a fost transferat prin hotărâre a Consiliului Local, în ședința din luna octombrie, de la Serviciul Administrarea Domeniului Public și Privat (S.P.A.D.P.P.)

Un astfel de demers se justifică prin faptul că S. C. Urbis Servconstruct S.R.L. are în sfera de activitate corecția arborilor din municipiu și materialul lemnos rezultat din tocare va fi folosit la încălzirea incintelor destinate punctelor de pază pentru obiectivele Seră și bazinele piscicole Urluiu și pentru soluționarea cererilor beneficiarilor de ajutor social.

Grupaj realizat de **Gabriel Argeșeanu**

Carnet de provincial

85 de ani de la înființarea rutei aeriene

București – Alexandria – Turnu Măgurele – Roșiori de Vede – Caracal – Craiova

La 1 aprilie 2021, s-au împlinit 85 de ani de la înființarea liniei aeriene: București – Alexandria – Turnu Măgurele – Roșiori de Vede – Caracal – Craiova și retur.

La Roșiori de Vede, avioanele aterizau pe aeroportul amenajat în partea de sud a orașului. Se efectuau 2 zboruri zilnice, de luni până sâmbăta, după un orar bine stabilit: un avion pleca de la Craiova la ora 8:00, ateriza la Roșiori de Vede la ora 9:00, staționa 10 minute, apoi își continua zborul spre Turnu Măgurele, Alexandria și București unde ajungea la ora 10:45. Pe ruta de întoarcere, un avion decola de la București la ora 16:00 și ateriza la Roșiori de Vede la ora 17:35.

Suprafața aerodromului era de 32,7 ha, cu latura cea mai mare de 800 de metri paralelă cu strada Roșiori-Băsești.

Zborurile erau asigurate de Compania L.A.R.E.S. (Liniile Aeriene Române Exploatate cu Statul).

Prețul unui bilet Roșiori de Vede — București era de 490 lei (din care prețul biletului 423 lei, asigurarea pasagerului 50 lei și un comision de 4% pentru operator) și se procura de la casa aerogării. Aerogara Roșiori a fost construită între anii 1935-1936, avea sală de așteptare și un bar pentru pasagerii ce așteptau cursele regulate.

100 de ani de la finalizarea lucrărilor la clădirea Judecătoriei Roșiori de Vede

Anul acesta s-au împlinit 100 de ani de la finalizarea lucrărilor la clădirea Judecătoriei Roșiori de Vede.

Construcția sediului a început în vara anului 1915 (Ordinul Ministrului de Interne nr. 124344/ 1915), lucrările fiind întrerupte în anul 1916, din cauza războiului. Lucrările de completare se reiau în septembrie 1920 și se finalizează în iulie 1921.

Licitația din 1915 a fost câștigată de Antonio L. Durati, din Pitești, același antreprenor executând lucrările de completare la clădire.

Numită inițial Judecătoria Ocolului Roșiori de Vede, din 1939 până la finele anului 1951, va purta numele de Judecătoria Mixtă Roșiori de Vede. În perioada 1952-1967, și-a desfășurat activitatea sub denumirea de Tribunalul Popular al Raionului Roșiori de Vede, Regiunea București, iar din 1968, devine Judecătoria Roșiori de Vede.

În perioada 2000-2002, construcția a fost extinsă cu încă un corp, construit pe terenul concesionat în acest scop de Consiliul Local Roșiori de Vede, prin HCL nr. 50/ 1995.

Lucrările de construcție, finanțate de primărie, au început în mandatul primarului Gheorghe M. Belitoreanu, fiind finalizate în timpul interimatului asigurat de Ionel Anastasescu. În anul 1940, în mandatul primarului Petre Grigoriu sunt realizate lucrări de consolidare și modernizare.

Tâmplăria din lemn a ușilor și ferestrelor comandată a fost comandată la o fabrică din Pitești. Mobilierul a fost a fost executat de roșioreanul Florea Bărbulescu. Sobele au fost zidite cu teracotă de la fabrica lui August Walter din Zimnicea.

În Lista monumentelor istorice, Judecătoria (TR-II-m-B-14427 J) este greșit datată, 1912. Conform documentelor de arhivă, data corectă de dare în folosință a clădirii, așa cum este menționat și pe web site-ul Judecătoriei, este anul 1921.

(Din manuscrisul „Parfum de epocă. Volumul I. Roșiori de Vede, orașul de altădată")

(**fotografii din arhiva autorului**)

Gabriel Argeșeanu

O scurtă istorie a sportului roșiorean

FOTBAL — ROVA

— Continuare din numărul anterior —

Visul de promovare al Rovei s-a realizat în ediția 1979 – 1980 când Rova a câștigat detașat seria din care făcea parte. A terminat campionatul cu următorul bilanț:

1. Rova Roșiori 30 20 5 5 57:21 45

Putem afirma, fără teama de a greși, că cu câteva etape înainte de terminarea campionatului diviziei C roșiorenii obținuseră promovarea în eșalonul fotbalistic secund al țării. O promovare așteptată de iubitorii fotbalului de pe Vedea de mai bine de un deceniu și jumătate. O promovare clară, Rova fiind de departe cea mai bună echipă a seriei a VI-a a diviziei C, performanță meritată care a venit să răsplătească în primul rând constanța și regularitatea prestațiilor roșiorenilor în acest campionat, apoi valoarea efectivă a unei echipe cu câteva individualități de marcă și a eforturilor conducerii tehnice de a imprima echipei un stil propriu și o disciplină tactică adecvată.

Aducând din deplasare numeroase puncte, câștigând totul acasă (fără să piardă nici măcar un punct), Rova a dominat cu autoritate seria din care a făcut parte, fapt ce i-a permis să termine întrecerea cu un avans confortabil de puncte față de a II-a și celelalte clasate, așa cum o arată și clasamentul.

Următoarele clasate au fost Metalul Mija – 37 puncte și S.M. Caracal – 33 puncte. Rova nu a pierdut niciun punct pe teren propriu, conducând în clasament 28 de etape (din 30), cedând fotoliul de lider doar după etapele a IX-a și a XI-a. Golgeterii echipei au fost: Țint – 14, Tudose și Eftimie – 8, Petre Iulian și Buracu – 6, Drăgan – 5 etc.

Dar să prezentăm și lotul de jucători care a reușit această frumoasă performanță a promovării în divizia B: Fl. Stoian, M. Țane, V. Târniceanu, Marincel, C. Șerban, C. Ioniță, Dobre, Eftimie, Drăgan, Lecoviște, Țint, Al. Marcel, C. Mustățea, Tudosie, I. Petre, Buracu, Gh. Vlad.

Iată câteva scurte caracterizări ale jucătorilor care au reușit promovarea, precum și a câtorva care au „întărit" echipa:

1. Florin Stoian (Lilă) – născut în 25 aprilie 1956 în Roșiori. Lilă, așa cum îl alintau colegii și suporterii a fost ani în șir portarul echipei de fotbal Rova apărând cu strășnicie buturile și culorile formației (echipei). Fost portar de handbal în anii de liceu și-a păstrat din reflexele rapide, necesare unui apărător al buturilor.

A debutat ca fotbalist în echipa locală Sporting sub bagheta antrenorului Marin Țoca. S-a transferat la Rova o dată cu înființarea echipei. Talentul deosebit l-a impus devenind titular în echipa Rovei. Fiind longilin, era imbatabil la mingile înalte, mai puțin eficient la mingile pe jos, dar tot timpul s-a remarcat prin intervențiile sale oportune în situațiile cele mai dificile pentru echipa sa.

Înaintea debutului în divizia B, fostul său antrenor principal (de renume) Sebastian Taciuc considera că „Tânărul portar al echipei locale este un fotbalist cu calități excepționale, capabil de performanțe valoroase. Pe scurt, un tânăr cu strălucite perspective, dacă și de acum încolo va da dovadă de cel puțin tot atâta seriozitate în pregătire și în viață. Perseverent, cuminte, respectuos". Desigur nu este numai părerea antrenorului ci a tuturor celor care îl cunosc pe Florin Stoian. Fire blândă și respectuoasă, iubit de spectatori a avut constanță în evoluții bune, ceea ce a determinat titularizarea lui pe timp îndelungat. Spre exemplu, în tur a jucat toate meciurile, aducându-și o contribuție meritorie la obținerea locului fruntaș deținut de Rova.

La finalul evoluției în cadrul echipei Rova, unde s-a consacrat a găsit înțelegere și s-a transferat la concitadina Textila, cea ce i-a permis să-și continue activitatea fotbalistică încă ani buni și în bune condiții.

2. Marian Țane – născut la 1 septembrie 1958 în Alexandria, a început să joace fotbal la Școala sportivă „Energia" București sub comanda antrenorului Ion Costea. A mai jucat la Dinamo Alexandria, echipă cu care a promovat în divizia C, iar din iulie 1976 s-a transferat la Rova, echipa cu care a realizat cea mai mare performanță din cariera sa – promovarea în al doilea eșalon fotbalistic al țării. Jucător serios, sobru, constant de-a-lungul întregului campionat, a fost dăruit echipei. Postul pe care a evoluat cel mai mult a fost cel de fundaș dreapta, sincronizându-se tot timpul cu colegii din apărare.

3. Marincel Gheorghe – născut pe 22 mai 1958 la Oltenița, a debutat ca fotbalist la Metalul București, în echipa de juniori, avându-l ca antrenor pe Emil Floruț. A mai jucat fotbal în divizia B la S.N. Oltenița, echipă cu care a cunoscut „gustul retrogradării". Din iulie 1976 a venit în echipa roșioreană integrându-se perfect în angrenajul echipei, devenind unul din factorii cheie ai succeselor echipei.

Despre Marincel, fosta mare extremă dreaptă a națională României, Ion Pârcălab, spunea: „Este un fundaș de intercepție excelent, care anticipează foarte bine locul unde va ajunge mingea, deplasarea atacantului advers în momentul transmiterii balonului. În același timp iese foarte bine și în atac, așa cum trebuie să facă un fundaș modern".

4. Valeriu Târniceanu – născut la 26 ianuarie 1949 în comuna Radomirești, județul Olt, a debutat ca fotbalist la C.F.R. Roșiori avându-l ca antrenor, mai întâi pe Tudorel Petrescu (cunoscut în oraș sub numele de Mandezu) apoi pe fostul jucător al acestei echipe, pe medicul veterinar Jean Sardu.

A mai jucat la Sporting Roșiori, iar din 1972 a trecut din nou la Rova, moștenitoarea C.F.R. – ului. Este unul dintre veteranii echipei. Mutu, cum îi zic prietenii datorită felului său retras și tăcut de a fi a fost un om serios, perseverent în pregătire, plin de pasiune pentru fotbal, dăruit trup și suflet acestui frumos și agreabil sport. Apreciat și iubit de colegii de echipă, Vali Târniceanu a fost unul dintre componenții de bază ai Rovei, unul dintre jucătorii a cărui contribuție putea să decidă soarta unei partide.

A beneficiat de o serie de antrenori de valoare precum Victor Mihăilescu, Marin Capatos, Mihai Nițu, Ștefan Bursumac, Vergiu Oprea, Gh. Stradeli, Sebastian Taciuc și alții. A mai participat la 2 baraje pentru divizia B, ambele ratate, de data aceasta văzându-și visul împlinit. A jucat pe posturile de fundaș dreapta, fundaș central, fundaș stânga și mijlocaș de acoperire, preferând calitatea de libero, de ultim apărător și totodată de dirijor al apărării. Jucător model, atât pe terenul de joc cât și în afara lui, fiind un foarte bun familist. Prin calm și inteligență a dat siguranță apărării. S-a bucurat de respect din partea publicului și a coechipierilor, îndeplinind funcția de căpitan de echipă, funcție ce implica responsabilități suplimentare. Este și un bun jucător de tenis de masă și de câmp, sporturi a căror practicare îl ajută la formarea unei excelente pregătiri fizice.

5. Constantin Ioniță – s-a născut în 29 august 1955 în orașul Videle, loc în care a și debutat în fotbal la formația divizionară C din localitate – „Petrolul". S-a transferat la Rova în februarie 1974, pe postul de fundaș central. Deși apărător „de meserie" îi plăcea să urce deseori în atac, detenta sa foarte bună ajutându-l să înscrie frecvent goluri cu lovituri de cap. Era foarte „tare pe picioare", călit în disputele cu atacanții adverși, constituind, când se afla în teren, un adevărat stâlp al apărării.

- va urma -

(Fragment preluat din volumul *O istorie a sportului roșiorean*, colecția literară „Drum", serie nouă, nr. 28.)

Prof. **Ion Scarlat**

Să mai citim puțin!

Numărătoare inversă

Când m-am descoperit în obiectiv prima dată la școala primară, un π-on pe reticul fluturând steaguri în gară, nu aveam motiv să nu cred că voi fi un călător de succes. Îmi trebuia un vehicul și am ales dintre toate, locomotiva cu aburi și panglici colorate

Ulterior, mijeau zori, m-am urcat la bord îmbrăcat la costum și cravată, dând la lopată munți de cărbuni, stabilind recorduri, înconjurat de emisiuni de nori nimbus, albaștri de fum. Nu simțeam, împingând jucăria fermecată la drum către norduri

Mi s-a părut călătoria ușoară în primul sezon. Opream în fiecare gară un minut, împărțeam fetelor ramuri cu flori de măr și săruturi, și în joacă, mai anexam un vagon. Începuse să-mi placă. Nori de fluturi desenau în răspăr arabescuri pe geamuri…

Cu timpul s-a îngreunat garnitura. Fierul, ca fierul, a oxidat umplutura din el. Pare că se rupe o șină din două când trece locomotiva prin tunel în

cerul ostil, respirând febril nori negri de fum... Și plouă, și parcă aude Dumnezeu, dansând paparudele ude pe drum...

Ion Toma Ionescu

Meridiane critice

Eminescu. Concepția unui ziarist de vocație

Când „concepție plină de contradicții”, după Ibrăileanu[1], când una matură, relevând un politolog avant la lettre, ba chiar un filosof al istoriei (George Munteanu[2]), cert este că sextetul publicistic *Icoane vechi și icoane nouă* a confirmat existența unei gândiri socio-politice complexe, chiar a unei doctrine economice — crede *Călinescu* — a teoriei statale având punctul de pornire în opera lui Quesnay cu miza pe statul voievodal/ medieval. O publicistică vizionară[3] cu principii sociologice categorice cum ar fi: independența poporului român, criticarea asupririi, a politicianismului retoric, susținerea egalității între toate statele lumii, lupta pentru demnitatea poporului român.

„Scriitor cerebral, activ, angajat”[4], „ziarist de primă mărime”[5], grație exercițiului gazetăresc de la „Timpul”, în special, aureolat de succesul *Icoanelor*, veritabil publicist tribun, Eminescu a ridicat la rang de principiu jurnalistic toate frământările sociale și politice ale românului de rând.

Cât privește orientarea-i ideologică, nu sunt multe de comentat. Clarificările aduse de N. Iorga și G. Călinescu, la puțină vreme după dispariția genialului creator, precum și exegeții din alte generații au spulberat anumite interogații, suspiciuni.

Până și Garabet Ibrăileanu recunoaște că Eminescu n-a fost un militant al Partidului Conservator, ci un „reacționar, ca și junimiștii”[6], aserțiune la care subscrie parțial și Cristian Tiberiu Popescu (nu conservator, ci tradiționalist[7]), un jurnalist cu o „înaltă conștiință justițiară”[8], izvorâtă dintr-o erudiție și un curaj indubitabile, probând un stil masiv[9], ce dădea fiori politicienilor de carton și ziariștilor de operetă. Uneori, și colegilor, și partenerilor ce ar fi preferat un Eminescu mai temperat, mai domol, motiv pentru care Grigore Păucescu va fi fost învestit supervizor la doctrina „Timpului.”

Pe urme ibrăilene, Constantin Antip[10] sesiza la redactorul de la oficiosul „albilor”, o „concepție social-politică (…) cu limite și erori, mergând până la alunecări în materialism îngust si xenofobie, în violențe verbale, antrenând la confuzie”, poziție desuetă, de neacceptat, în dezacord cu articolul lui George Ivașcu, *Patriotismul lui Eminescu*[11].

Edificarea statului unitar român la 1859 înseamnă și înscrierea României pe traiectoria modernității, a emancipării. Viziunea celor două partide — liberal și conservator — contrasta: liberalii sau „roșii” pledau pentru sincronizarea culturii și civilizației românești cu cele din Occident, optând pentru o dezvoltare rapidă, integrând forme, instituții burgheze performante la un fond uman rudimentar; cealaltă grupare concepea un progres lent, fără imitație și revoluție, sinonim cu evoluționism gradual.

Într-adevăr, Eminescu „vorbea în interesul claselor mici, al meseriașilor, al răzeșilor și al țăranilor.”[12] Boierimea era preferată în locul burgheziei, împânzite de fanarioți, de parveniți și tineri europenizați doar în rele[13], clasa care, spre finele secolului al XIX-lea, se „camuflase” după expresia lui R. Barthes[14] renunțând la anumite idealuri clamate cândva, înainte de preluarea puterii. Ea își pierduse sinceritatea, iar ipocrizia îi era mai la îndemână”[15], de accea „gânditorul realist”[16], la adăpostul „seriozității informației, al inteligenței critice, eticii alese”[17], va combate permanent superficialitatea și artificialitatea demnitarilor insensibili cu soarta maselor. Pentru Rodica Magdalena Baciu[18], publicistul de la un important ziar antiliberal a mijlocit o serie de teze, evident conservatoare ca: organicismul, evoluționismul, armonia în societate, naționalismul[19].

Cele două principii ce acționau în sistemul capitalist — ordinea și libertatea[20] — aveau mai degrabă aplicabilitatea în perioada ultimă a feudalismului românesc, la începutul veacului al XIX-lea, când domni luminați ca Grigore Ghica, asiguraseră concordia socială și desființaseră sărăcia supralicitând, poate, elementul aborigen și sfidându-l pe cel exotic. „Nu xenofobie, ci antistrăinism” va constata Cristian Tiberiu Popescu[21].

George Munteanu nu se sfiește a-l numi **gazetar politic** care a avut chiar premoniția conceptului de ființă, și aceasta înainte de Martin Heidegger, dinamic, mereu ancorat în realitate, am completa noi, contestatar al politicianismului carpatin, transtemporal[22]. Recent, Cassian Maria Spiridon a explorat, a aprofundat această ipostază. **Ziarist lucid, cult**, cu caracter și vesnic preocupat de adevăr[23], având structură de luptător[24], Eminescu a depășit controversele epocii apropiindu-se de diagnosticul pus de același G. Munteanu, „filosof al istoriei”. Cu condiția de a ține cont că, asemenea lui N. Bălcescu, B. P. Hasdeu și Jules Michelet, el „investea istoria cu sens”, legându-se de destinul poporului în lume.[25] Vocația istoriei nu echivala cu reacționarism, paseism, cu activizarea timpurilor revolute, fapt sesizat și de G. Ibrăileanu, E. Lovinescu și G. Călinescu.

Nicidecum revenirea la trecut, ci „înaintarea spre civilizația Apusului” — pretindea Ilie Bădescu[26] — fără a repudia tipul de stat clădit pe trei clase: țărani, boieri și vodă.

Pesimist în lirică, dar optimist în publicistică, Eminescu a înfierat de atâtea ori nedreptatea, aroganța guvernanților[27]. Cu același rafinament estetic, de-a dreptul **genial,** cum se entuziasmaseră la vremea respectivă G. Călinescu, Ș. Cioculescu și Alexandru Melian în zilele noastre: „Trei sunt dimensiunile care-i asigură, după părerea noastră perenitatea cea istorică, cea a temeiurilor interioare și a valorilor permanente, și cea expresivă."[28]

Prof. dr. **Iulian Bitoleanu**

1 Garabet Ibrăileanu, *Spiritul critic în cultura română*, Ed. Junimea, 1978, p. 134.
2 George Munteanu, *Eminescu și structurile posterității*, Ed. Albatros, p. 98.
3 Cf. Victor Vișinescu, *O istorie a presei românești*, Ed. Victor, 2000, pp. 92-93.
4 Mihai Ungheanu, *Fiii risipitori*, Ed. Eminescu, 1988.
5 Gh. Bulgăr, *M. Eminescu. Coordonate istorice si stilistice*, Ed. Junimea, 1980.
6 Garabet Ibrăileanu, *Op. cit.*, pp. 134-135.
7 Cristian Tiberiu Popescu, *Eminescu, antiteza*, Ed. Libra, 2000, p. 268.
8 C. Jornescu, C. Petrescu, *Valori etice în opera lui Eminescu*, Ed. Minerva, 1989.
9 Cf. Gh. Bulgăr, *Op.cit.*, p. 99.
10 Constantin Antip, *Contribuții la istoria presei române*, 1974, pp. 46-47.
11 George Ivașcu, *Patriotismul lui Eminescu.* În acest articol, autorul se arătase înduioșat de mila gazetarului pentru un popor subnutrit, cu acces la „mămăligă și zarzavaturi”, atins de anemie, „posedând un trai mizerabil.”
12 G. Ibrăileanu, *Op. cit.*, p. 135.
13 Vezi unele poezii eminesciene: *Junii corupți*, *Scrisoarea III*, precum și unele articole din „Timpul”.
14 R. Barthes, *Mithologies*, Ed. Seuil, 1957, pp. 255-257.
15 Lucian Boia, *Pentru o istorie a imaginarului*, Ed. Humanitas, 1998, p. 121.
16 Gh. Bulgăr, *Op.cit.*, p. 120
17 Zoe Dumitrescu Bușulenga, *M. Eminescu — creație și cultură*, Ed. Doina, 2000, p. 312
18 Rodica Magdalena Baciu, *Conștiința mitică și viziune tragică în publicistica eminesciană*, Ed. Universitaria, Craiova, 2005, p. 55.
19 Acestui concept D. Murărașu îi va dedica un op, *Naționalismul lui Eminescu.*
20 Lucian Boia, *Op. cit.*, p. 142.
21 Cristian Tiberiu Popescu, *Op. cit.*, p. 266.
22 A se reciti articolul *Actualitatea*, publicat în 1877.
23 Cf. Ion Dur, *De la Eminescu la Cioran*, Ed. Scrisul românesc, 1996, p. 9.
24 De luat în calcul și articolele din „Federațiunea”.
25 Zoe Dumitrescu Bușulenga, *Op. cit.*, p. 311.
26 Ilie Bădescu, *Sociologia românească*, Ed. Porto-Franco, 1994, p. 38.
27 Gh. Bulgăr, *M. Eminescu. Coordonate istorie și stilistice ale creației*, Ed. Junimea, 1980, p. 18.
28 Alexandru Melian, *Eminescu — univers deschis*, Ed. Minerva, 1987, p. 194.

O istorie a literaturii roșiorene

Iordan Datcu (III)

Dacă românii scriu literatură cultă de-abia de vreo 2-3 secole, folclorul reprezintă zestrea milenară a poporului nostru. Cules și publicat, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în volume, antologii și colecții literare de către cărturari patrioți, hotărâți a repune în circuitul publicului larg nestematele sale populare, folclorul a reprezentat deopotrivă o sursă de inspirație pentru scriitorii români, începând cu pașoptiștii și până în zilele noastre.

Instituită ca disciplină filologică de către Bogdan Petriceicu Hasdeu, părintele folcloristicii comparate românești, și având drept obiect de studiu cultura populară în ansamblul ei, folcloristica a avut parte de niște specialiști de seamă care i-au dezvoltat metodologia și i-au analizat în profunzime evoluția, curentele, reprezentanții de marcă.

Astfel, lucrări de anvergură sau dicționare de istorie a disciplinei au început să fie publicate de către folcloriști de renume, cum ar fi: *Folcloristica română: evoluție, curente, metode* (1968), de Gheorghe Vrabie, *Folcloriști și folcloristică românească* (1968), de Ion C. Chițimia, *Istoria folcloristicii românești* (1974), de Ovidiu Bârlea, continuând eforturile de cercetare ale unor iluștri predecesori ca I.-A. Candrea, Lazăr Șăineanu, Tache Papahagi sau D. Caracostea.

Anul editorial 1979 a fost, de asemenea, unul fast în ceea ce privește apariția de lucrări care aduceau o viziune epistemologică nouă asupra folcloristicii sau etnologiei românești. Dacă reputatul folclorist și mitolog Romulus Vulcănescu publica un riguros *Dicționar de etnologie*, structurat în două mari părți, prima consacrată conceptelor de bază specifice disciplinei, iar a doua, unor personalități românești și străine, care au fost etnologi sau au fost savanți care au promovat direct ori indirect cercetările etnologice, folcloristul teleormănean Iordan Datcu, în colaborare cu Sabina C. Stroescu, publica pentru prima oară în istoria disciplinei, o lucrare sistematică și atent elaborată despre cei care au trudit la culegerea și interpretarea folclorului literar românesc, și anume *Dicționarul folcloriștilor*.

Cu profesionalism și acribie, cercetătorul Iordan Datcu a publicat în 1983, continuând de unul singur munca de cercetare, volumul II al acestui dicționar, de astă dată consacrat folclorului muzical și coregrafic. Activitatea de descoperire și promovare a confraților de breaslă care au pus fiecare umărul la consolidarea disciplinei etnologiei avea să-l facă pe I. Datcu să continue titanicul proiect, publicând în 1998 *Dicționarul etnologilor români*, ediție în 3 volume, revăzută și adăugită, culminând cu anul 2006, când avea să publice a treia ediție într-un monumental volum.

Pe coperta a patra a primului volum din ediția apărută în 1998 tronează aprecierea făcută de prof. univ. dr. Nicolae Constantinescu, la care subscriem și noi fără rezerve:

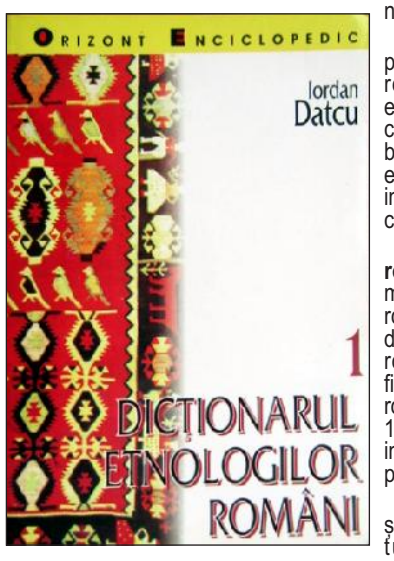

„Lexiconul de față, operă de pionierat în cultura noastră, reprezintă o lucrare solidă, excelent documentată, ținând cumpăna dreaptă între datele biografice strict necesare, exegeza critică pertinent și informația bibliografică aproape completă.

Dicționarul etnologilor români — în care figurează mai multe articole și despre româniștii care s-au exprimat despre spiritualitatea poporului român — reprezintă oglinda fidelă, clară a folcloristicii românești de la origini și până în 1998 și o sursă prețioasă de informație și exegeză, neegalată până acum.”

Veritabil instrument de lucru și bibliografie indispensabilă tuturor celor care vor să cerceteze îndeaproape istoria folcloristicii românești, *Dicționarul etnologilor români* cuprinde 795 de articole despre etnologii români de la origini până la sfârșitul mileniului trecut, fișa dedicată fiecărei personalități cuprinzând: 1) reperele biografiei intelectuale minimale (anii între care a trăit, studiile, activitate profesională și publicistică); 2) exegeza propriu-zisă, constând în conturarea unui portret al celui/ celei care a întreprins cercetarea și promovarea folclorului românesc și evidențierea importanței contribuției aduse în domeniu; 3) referințe critice.

Operă de căpătâi, care l-a consacrat în domeniul focloristicii românești, *Dicționarul etnologilor români*, de Iordan Datcu, cuprinde, firește, și articole dedicate mai multor folcloriști teleormăneni, dintre care mai importanți sunt: Iulian Chivu, Gheorghe I. Neagu sau Christea N. Țapu.

- va urma -

Prof. **Cristian Gabriel Moraru**

Lecturi în lumină

Genuri nobile, de Cristian Gabriel Moraru

Până în prezent, tânărul scriitor Cristian Gabriel Moraru și-a pus semnătura pe aproape douăzeci de cărți, cele mai multe de poezie, dar și de critică și istorie literară sau antologii lirice și epice.

Din noiembrie 2017, editează revista de cultură și atitudine, „Teleormanul cultural”, al cărei redactor-șef este, reușind să grupeze în jurul său pe mulți dintre scriitorii acestui spațiu geografic, dominat de forța benefică a unui *spiritus loci*.

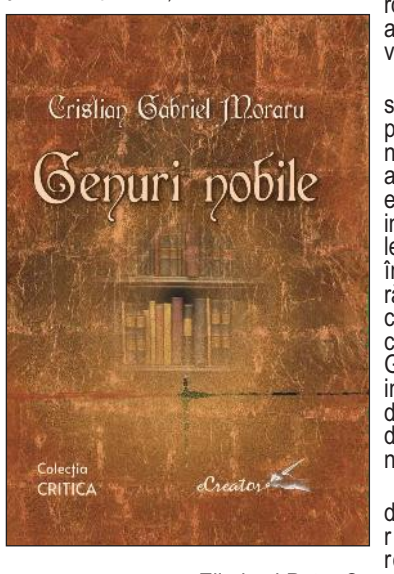

Cartea *Genuri nobile*, „un florilegiu jurnalistic”, cum autorul însuși o numește, adună între copertele sale materiale ce țin de domeniul reportajului, anchetei, interviului, segmente considerate de teoreticienii stilului publicistic drept genuri jurnalistice nobile.

Structurată în nouă capitole, în funcție de tematică, lucrarea dobândește unitate tocmai prin diversitatea materialelor încorporate, apărute în ultimii ani, în publicații cunoscute din țară, sau în revista pe care C. G. Moraru o conduce, o bună parte dintre articole fiind inedite.

Varietatea tematică a speciilor jurnalistice (articole și știri culturale, comentarii literare și recenzii de carte, cronică de film și cronica revistelor ce îi parvin la redacție, interviuri cu personalități culturale recunoscute și medalioane literare...) este completată de câteva texte în proză, sub semnătura autorului, și nepublicate până acum (o revelație pentru mine!), fapt ce mă face să afirm că C. G. Moraru posedă și reale calități de prozator.

Efervescenta viață culturală teleormăneană, și nu numai, este surprinsă de autorul lucrării în detaliu. Lansări de cărți, expoziții de artă, activități culturale prilejuite de diverse evenimente, fie că au avut loc în județul nostru, fie în alte județe, unde C. G. Moraru a fost invitat..., sunt prezentate pe larg și însoțite, în cele mai multe cazuri, de imagini fotografice, lucru care conferă cărții un aspect plăcut, ca să nu mai vorbim de căldura și dragostea autorului pentru cei despre care scrie.

Un capitol aparte este rezervat editorialelor apărute în „Teleormanul cultural”, în care tânărul redactor-șef prezintă poziția oficială a publicației față de subiecte de actualitate, importante pentru cititori. Prin editorialele semnate, C. G. Moraru dovedește o cultură generală aprofundată (să nu uităm că este profesor de limba și literatura română), un simț al umorului și al ironiei, care potențează valoarea scriiturii.

Într-o altă secvență a cărții, sunt incluse câteva interviuri cu personalități literare din județul nostru. Intervievatorul abordează interviul de tip explicație, determinându-l pe intervievat să-și justifice opiniile legate de o anumită problemă, în speță de creația sa, prin răspunsuri la întrebări concise, clare, directe, puse în cunoștință de cauză, fiindcă C. G. Moraru deține multe informații (prin documentare) despre cel cu care dialoghează, dialogul decurgând firesc, natural, fără sincope.

Medalioanele literare, dedicate unor valori recunoscute ale culturii românești, precum Mircea Eliade și Petru Comarnescu, dar și unor colegi din redacția ziarului roșiorean „Drum”, sunt adevărate bijuterii artistice, autorul punând în lumină latura pozitivă a acestor oameni, partea frumoasă a vieții și activității lor creatoare.

Meticulozitatea cu care autorul *Genurilor nobile* recepteză o carte pe care a lecturat-o și despre care scrie, în capitolul „Recenzii”, sporește pe de o parte valoarea lucrării, dar și admirația cititorului privind polivalența celui care le-a întocmit.

Sunt convinsă că *Genuri nobile*, al cărei titlu ne duce cu gândul atât la noblețea scrisului cât și la noblețea sufletească a celui care scrie, va fi receptată pozitiv de cititori, fiindcă ea depune mărturie despre activitatea creatoare a unui timp istoric, dintr-un spațiu cultural care a dat literaturii pe Marin Preda, Zaharia Stancu, Gala Galaction...

Domnița Neaga

Mihai Viteazul - apărător al creștinătății

Încă din secolul al XV-lea numele Daciei era invocat din ce în ce mai des în spațiul european, mai ales prin victoriile obținute de Principatele Române: Transilvania prin Iancu de Hunedoara, Moldova prin Ștefan cel Mare și Petru Rareș, Țara Românească prin Mircea cel Mare, împotriva Imperiului Otoman care ajunsese în Peninsula Balcanică și își pregătea înaintarea spre apusul Europei, bătând la porțile acesteia. Ca urmare a acestui fenomen, a pericolului mortal venit din partea Imperiului Otoman aflat în plină expansiune, occidentalii s-au gândit că nu ar fi rea ideea creării unui stat tampon puternic necesar pentru salvarea Europei. Și, din păcate, acest stat la care se gândeau ei era spațiul țării noastre.

Pe de altă parte, pentru realizarea idealurilor de independență, de libertate și de unitate națională a Țărilor Române, Mihai Viteazul a trebuit să facă eforturi susținute și din punct de vedere material. În rezolvarea acestei probleme, domeniul său a jucat un rol hotărâtor.

Dar pentru a crea surse de venituri necesare în vederea luptei pentru unirea celor trei Principate române a căutat să creeze și un domeniu domnesc care să rămână neamului, țării. În acest sens, a cumpărat multe moșii (ca și alți domnitori anteriori lui, de altfel). Printre cele 83 de sate (moșii) avute în stăpânire, 14 erau din Teleorman: Băduleasa, Cârligați, Cârlomanu, Depusa, Dulceni, Dusești, Găuriciu, Mușătești, Neciulești, Nenciulești, Pleașov, Prigoriți, Putineiu și Voievoda — unele dintre ele dispărute până în zilele de astăzi, altele și-au schimbat denumirea. Sunt sate care au furnizat o serie de venituri pentru ca domnitorul să poată să susțină armata cu care a reușit să lupte împotriva turcilor și să unească sub sceptrul său (ce-i drept, pentru o scurtă vreme) cele trei Principate române.

După moartea lui Mihai Viteazul, cele 83 de sate au constituit un mijloc de câștig pentru următorii domnitori (danii la boieri sau la mânăstiri pentru a-și păstra scaunul), destrămându-se treptat domeniul destinat neamului domnesc.

Datorită influenței tot mai mari pe care o avea în epocă și a faptelor sale de arme de un imens ajutor pentru Europa creștină, Mihai Viteazul a intrat în atenția Papalității într-un mod special, conducătorul Bisericii Catolice căutând să-l convertească pe el și pe tot neamul său la catolicism, condiționând ajutorul pentru lupta împotriva turcilor de acest lucru.

Personalitatea voievodului Mihai Viteazul era însă caracterizată în primul rând de programul său politic care a avut la bază două idei dominante: desprinderea Țării Românești din sistemul politico-economic otoman și atașamentul față de creștinătate, asumându-și rolul de apărător al credinței strămoșești. El s-a născut creștin ortodox și a rămas credincios acestei confesiuni. În ciuda insistențelor Papei de a trece la catolicism și a unor zvonuri că domnitorul va îmbrățișa ideea conducătorului pontif în schimbul unor favoruri, vom constata că nu ăsta-i adevărul.

Pentru a înțelege mai bine această situație extrem de grea cu care se confruntau valahii și voievodul lor Mihai Viteazul, voi reda mai jos o parte dintr-una din cele cinci scrisori ale Papei Clement al VII-lea către Mihai, voievodul Valahiei, prin care i se cerea în mod expres sau subtil să treacă la catolicism, dar din care rezultă și refuzul Papei de a-l ajuta pe Mihai cu bani în susținerea luptei împotriva Imperiului Otoman, în schimb îndemnându-l la luptă având ca bază de plecare doar... rugăciunile Papalității.

Prezentarea scrisorii ne permite să înțelegem mai bine strategia papală de a-l convinge pe voievodul român spre a trece la catolicism împreună cu neamul său cel românesc. Iată scrisoarea (parte dintr-una din ele):

„Iubite fiu și nobile bărbat, mântuire și binecuvântare apostolică. Scrisoarea pe care Domnia ta ne-ai trimis-o în trecuta lună februarie și în care arăți osebita râvnă întru ajutorarea creștinătății împotriva turcilor, vrăjmași comuni și atât de cruzi, ne-a fost foarte plăcută și îți lăudăm foarte mult acea noblețe sufletească pe care tu o arăți, precum și statornicia ta; dar scrisoarea ta ne-ar fi fost, desigur, cu mult mai plăcută dacă ne-ar fi vestit despre tine acel lucru pe care, din voință proteguitoare către tine, îl așteptam cu nerăbdare încă de multă vreme și, fără îndoială, dorim să fi ascultat de sfatul cel bun ca, lepădând orice schismă și orice greșeli, să primești cu toată inima unirea cu Biserica Catolică și Apostolică, pe care Dumnezeu, Tatăl îndurării, a dorit să o păstrăm noi".

Refuzul lui Mihai Viteazul, de fiecare dată, direct sau diplomatic, dar cu precizarea că el luptă pentru creștinătate, a făcut din Papa de la Roma un adversar consecvent, autor moral, împreună cu împăratul Rudolf al II-lea de Habsburg al asasinării voievodului valah. Cei doi trimiși ai împăratului (valonul Jaques de Beauri și germanul Heinrich Petz) sunt asasinii de fapt ai marelui voievod, tâlhari ce s-au comportat mișelește, dar și împăratul Rudolf al II-lea și Papa Clement al VIII-lea sunt implicați.

Ca să realizați cât de mare a fost mișelia împăratului, trebuie spus că această crimă a avut loc la două săptămâni după ce trupele lui Mihai Viteazul împreună cu cele austriece ale generalului Basta au obținut victoria de la Gorăslău, prin care Transilvania a devenit vasală Curții de la Viena și după care Mihai Viteazul se aștepta ca împăratul să-i trimită trupe sau bani care să-l ajute să recucerească Valahia căzută vasală turcilor. Nu-și putea imagina că un împărat poate să se coboare la nivelul unui tâlhar.

Asasinarea marelui voievod a produs stupoare în Europa. Henric al IV-lea, regele Franței, scria la acele vremuri că „dacă a fost vreodată un principe în lume demn de glorie pentru acțiuni eroice, acesta a fost signor Mihai, Principele Valahiei", iar istoricul german Johann Christian von Engel, cinstind memoria acestui domnitor „de mare însemnătate pentru istoria lumii, căci el... a ajutat puternic să se apere Europa de turci".

Mihai Viteazul este, fără îndoială, „personajul cel mai ieșit din comun al istoriei românești", cum îl aprecia istoricul Lucian Boia. El a fost perceput ca un luptător pentru creștinătate împotriva turcilor musulmani. El a intrat în războiul antiotoman, nu doar pentru că era român, ci pentru că era creștin și se simțea obligat să ia parte la conflictul dintre bine și rău, dintre creștini și creaturile întunericului, cum erau considerați otomanii în acele vremuri.

Însuși el spunea: „Ceea ce am făcut, am făcut pentru credința creștină. M-am apucat să ridic, cu mare greutate, această țară săracă a noastră, ca să fie scut al întregii lumi creștine". Faptul că era creștin reprezenta pentru el primul semn de identitate.

La propunerea Papei de a trece la catolicism, Mihai Viteazul, cu curaj, îi răspunde cu o contrapropunere și anume ca Papa să revină la dreapta credință, la Ortodoxism (doxă = minte, știință, înțelepciune, credință și orto = dreaptă, conform cu, corect, după DEX 2009).

A mai făcut cineva o astfel de propunere unui Papă? Iată conștiința de neam! Lecția pe care ne-a oferit-o Mihai Viteazul este cea a unui curaj fenomenal, am zice aproape sinucigaș, arătat cu demnitate în apărarea țării și a credinței neamului, apărarea creștinătății în general.

Faptul că nici măcar perspectiva morții nu l-a determinat să dea un singur pas înapoi rămâne un exemplu aproape unic de tenacitate în istoria noastră de la Decebal încoace. De aceea marele voievod, întregitor de țară, rămâne un personaj atât de important și de fascinant în istoria poporului român.

Prof. **Ion Scarlat**
Foto: **sursa internet**

Așa vă place istoria?

1 decembrie 1919. Regelui Ferdinand al României i se propune și coroana Ungariei

În numărul 36 al revistei „Evenimentul istoric", s-a publicat un articol senzațional, și anume telegrama din 1 decembrie 1919 trimisă de Iuliu Maniu ministrului român al Afacerilor Externe, Nicolae Mișu, prin care se exprimă dorința intelighenției maghiare prin care Regelui Ferdinand i se oferea și coroana Ungariei.

Este un lucru cu totul surprinzător privind evoluția relațiilor româno-maghiare și considerăm că este necesar a da o explicație asupra acestui fapt unic în relațiile dintre cele două popoare vecine.

După cum se știe, în 1867, s-a realizat prin unirea Austriei cu Ungaria, Imperiul Austro-ungar, care cuprindea în granițele sale și Transilvania, care era locuită în majoritatea ei de români, și care a fost supusă unui regim de deznaționalizare și maghiarizare forțată.

În iunie 1914, Austro-Ungaria a declarat război Serbiei, ceea ce a dus la izbucnirea Primului Război Mondial, care s-a încheiat la sfârșitul anului 1918, prin înfrângerea și destrămarea Imperiului Austro-Ungar, iar Ungaria Mare a dispărut de pe harta Europei.

Prin Tratatul de la Trianon din 1920, prin instaurarea comunismului pentru câteva luni în 1919 și proclamarea Republicii Ungare a Sfaturilor — condusă de comunistul Bella Khun — regim prăbușit în august 1919, când armata română a cucerit Budapesta și a pus capăt celui de-al doilea stat bolșevic instaurat în Europa, situația Ungariei era disperată.

La 16 noiembrie 1919, la Budapesta, puterea politică a fost preluată de amiralul Miklos Horthy care s-a proclamat regent și întemeiază Regatul Ungariei în martie 1920.

În perioada 1920-1944, funcția de rege al Ungariei a fost permanent vacantă.

În 1919, situația Ungariei devenise catastrofală. Dacă în 1914, Ungaria avea o suprafață de 325 mii de km² și o populație de 20,9 milioane locuitori, Ungaria trianonică a fost redusă la 93 de mii de km² și o populațe de 7,6 milioane locuitori.

Ca urmare, Ungaria a fost adusă aproape în pragul dispariției teritoriale, dar și într-o situație de anarhie politică, fapt care a dus-o în pragul comunismului importat din Rusia.

Această criză politică din perioada 1919-1920 a determinat clasa nobiliară și intelighenția maghiară să analizeze posibilitatea de a se ajunge la un compromis ce constă în oferirea coroanei maghiare a Sfântului Ștefan regelui Ferdinand al României care să reinstaureze ordinea și liniștea politică.

Șansa realizării unui compromis româno-maghiar a fost însă ratată în 1919. România ieșită învingătoare din crâncenul război și cu granițele mărite și realizarea unității naționale era văzută în Ungaria ca o țară stabilă în comparație cu instabilitatea și anarhia politică din Rusia și Ungaria, ceea ce a făcut ca oamenii politici din Ungaria și rușii albi să vadă că în România se instaura o stare de stabilitate, de liniște pe o care o garanta guvernul de la București.

În acest fel trebuie înțeleasă telegrama din 1 decembrie 1919, cu numărul 5461, pe care o reproducem în continuare:

„Domnului Nicolae Mișu – ministrul afacerilor interne, București

Am onoarea a vă comunica o telegramă primită de la dl Dr. Evdely din Budapesta:

Dlui Maniu Liviu — ca urmare a unei pertractări în săptămâna trecută astăzi s-a prezentat la mine un advocat din Budapesta, om cu vază și din o familie nobilă și veche; mi-a declarat că o majoritate însemnată a inteligenției de obârșie curat maghiară, apoi majoritatea camerei avocațiale din Budapesta care numără aproape 4000 (patru mii) avocați, doresc a pune pe capul regelui românilor coroana Sfântului Ștefan.

Rog să aduceți faptul la cunoștință ca să ne învoim să facă propagandă în această privință și să-i sprijinim cel puțin moralmente. Rog îndrumare de dr. Evdely"[1]

Iuliu Maniu 5461/1919

Acesta a fost conținutul misterioasei telegrame nr. 5461 din 1 decembrie 1919 trimisă de Iuliu Maniu care îndeplinea atunci funcția de președinte al Consiliului Dirigent al Transilvaniei care se unise cu România la 1 decembrie 1918.

Unirea politică dorită de o parte a oamenilor politici din Ungaria aflată într-o gravă criză politică a rămas la stadiul de utopie.

Unirea politică dintre Ungaria și România la 1919 a fost un compromis imposibil de realizat atunci, căci nu exista aproape nimic care să unească cele două națiuni, care se dezvoltaseră separat și antagonic.

În contextul problemelor grave cu care se confruntă națiunea maghiară amenințată cu acapararea de regimul bolșevic, proiectul unui regat româno-maghiar condus de Regele Ferdinand I a rămas un produs imaginat al unei părți a nobilimii maghiare.

Iar românii din Transilvania nu puteau trece așa ușor peste secolele de stăpânire maghiară care îi supuseseră unui regim barbar nefiind recunoscuți ca națiune componentă a statului maghiar, fiind lipsiți total de drepturi în propria țară, unde nici religia lor ortodoxă nu era recunoscută, ci numai tolerată.

De fapt, maghiarii căutau să iasă din situația disperată în care se aflau.

Dorim să amintim cititorilor noștri că, și în timpul domniei Regelui Carol al României, un alt popor vecin a dorit a se uni cu România sub conducerea lui Carol I.

În iunie 1886, bulgarii care se aflau sub dominație otomană, i-au cerut oficial regelui Carol I constituirea unei Confederații prin unirea Bulgariei cu România sub conducerea sa și crearea unei armate comune care să ducă la obținerea independenței Bulgariei.

Între 1886 și 1887, delegații de oameni politici bulgari au venit la București și Sinaia insistând pentru pregătirea unirii celor două țări sub conducerea lui Carol I.

Lucrul nu a fost posibil de realizat atunci din cauza politicii agresive, imperialiste dusă de Rusia, care își vedea amenințate interesele în zonă și a amenințat România și Bulgaria cu ocuparea lor militară dacă nu renunțau la ideea confederației.

Pentru a evita un război cu colosul rusesc, România și Bulgaria au fost silite să abandoneze proiectul lor la 15 iunie 1887.[2]

Prof. **Gheorghe Vlad**
Foto: **sursa internet**

1 „Evenimentul istoric", nr. 36, februarie 2021, p. 53
2 Boerescu Dan, „Ultimele clipe ale regilor și reginelor României", Ed. Integral, București, 2017, p. 26

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

(Urmare din pag. 1)

• *O Europă pregătită pentru era digitală*

Datorită strategiei digitale a UE, cetățenii vor putea folosi la maximum o nouă generație de tehnologii. Tehnologia digitală ne transformă viața. Scopul strategiei digitale a UE este ca această transformare să fie în avantajul cetățenilor și întreprinderilor și să contribuie, în același timp, la crearea unei Europe neutre din punct de vedere climatic până în 2050.

Comisia Europeană este hotărâtă să transforme această perioadă în „deceniul digital" al Europei. Uniunea trebuie să își consolideze suveranitatea digitală și să-și stabilească propriile standarde în loc să le urmeze pe ale altora, cu un accent clar pe date, tehnologie și infrastructură.

• *O economie în serviciul cetățenilor*

UE trebuie să creeze un mediu de investiții mai atractiv și să susțină o creștere care să creeze locuri de muncă de calitate, în special pentru tineri și pentru întreprinderile mici.

Cetățenii și întreprinderile din UE nu pot prospera decât dacă economia îi susține. Economia socială de piață a UE este unică. Ea le permite economiilor să se dezvolte și să reducă sărăcia și inegalitatea. Când Europa este stabilă, economia poate răspunde pe deplin nevoilor cetățenilor UE. În acest sens, este esențial ca întreprinderile mici și mijlocii, care formează coloana vertebrală a economiei UE, să se dezvolte și mai mult, cu ajutorul nostru. De asemenea, este esențial să se finalizeze uniunea piețelor de capital și să se aprofundeze uniunea economică și monetară.

• *O Europă mai puternică pe scena internațională*

Comisia Europeană promovează multilateralismul și o ordine globală bazată pe norme, în cadrul căreia UE să joace un rol mai activ și să aibă o voce mai puternică.

Pentru consolidarea rolului UE ca lider mondial, avem nevoie de o agendă comercială solidă, deschisă și echitabilă, care să facă Europa un loc atractiv pentru întreprinderi și să asigure, în același timp, cele mai înalte standarde în materie de protecție a climei, a mediului și a forței de muncă. Poziția de lider presupune o cooperare strânsă cu partenerii și cu țările învecinate. În acest sens, va fi lansată o strategie amplă pentru Africa și se va reafirma perspectiva europeană a țărilor din Balcanii de Vest.

Comisia Europeană urmărește ca toate acțiunile sale externe – de la ajutorul pentru dezvoltare la politica externă și de securitate comună – să fie bine coordonate, astfel încât Europa să aibă o voce mai puternică și mai unită.

• *Promovarea modului nostru de viață european*

O Europă care protejează trebuie să apere și justiția și valorile fundamentale ale UE. Amenințările la adresa statului de drept periclitează fundamentele juridice, politice și economice ale Uniunii noastre. În viziunea președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, statul de drept este esențial pentru o Uniune a egalității, a toleranței și a echității sociale. Comisia va lansa un amplu mecanism european privind statul de drept, în cadrul căruia va raporta anual, în mod obiectiv, situația statului de drept în întreaga Uniune.

Cât despre migrație, lucrurile se pot îmbunătăți dacă asigurăm frontiere solide, dacă modernizăm sistemul de azil al UE și dacă lucrăm împreună cu țările partenere.

• *Un nou elan pentru democrația europeană*

Trebuie să facem în așa fel încât cetățenii europeni să aibă un cuvânt mai greu de spus și să ne protejăm democrația de interferențe externe, precum dezinformarea și mesajele de ură din mediul online.

Rata-record de participare la alegerile europene din 2019 demonstrează vitalitatea democrației în Europa. Însă, europenii trebuie să joace un rol mai important în procesul decizional și în stabilirea priorităților noastre. În acest sens, s-a organizat ***Conferința privind viitorul Europei***, unde îi invităm să spună ce cred ei că este important pentru UE.

Pentru a ne proteja democrația de interferențe externe și pentru a combate dezinformarea și mesajele de ură din mediul online trebuie să acționăm în aceeași direcție și să aplicăm aceleași standarde.

Comisia Europeană își va consolida parteneriatul cu Parlamentul European, care reprezintă vocea cetățenilor, asigurând atât implicarea acestuia în toate etapele negocierilor internaționale, cât și transparența și integritatea în întregul proces legislativ.

PLANUL NextGenerationEU - SĂ TRECEM LA FAPTE!

• *Planul de redresare pentru Europa*

Vorbim despre ***NextGenerationEU***. Nu vorbim numai despre un plan de redresare. Vorbim despre o șansă unică în viață, aceea de a ieși din pandemie mai puternici, de a ne transforma economiile, de a crea oportunități și locuri de muncă în Europa pe care ne-o dorim. Putem să o valorificăm, avem tot ce ne trebuie: viziunea, planul și decizia de a investi împreună 806,9 miliarde EUR.

• *Cel mai mare pachet de stimulente din istorie*

Bugetul pe termen lung al UE și NextGenerationEU *(NGEU – instrumentul temporar conceput pentru a stimula redresarea)* vor forma cel mai mare pachet de stimulente finanțat vreodată în Europa. Un cuantum total de 2.018 miliarde EUR, va ajuta la reconstruirea Europei în perioada de după pandemia de COVID-19. Noul buget pe termen lung va consolida mecanismele de flexibilitate, pentru a garanta că poate răspunde unor nevoi neprevăzute. A fost proiectat în așa fel încât să răspundă nu numai realităților actuale, ci și incertitudinilor viitoare.

• *NextGenerationEU*

NextGenerationEU este un instrument temporar de redresare, în valoare de peste 800 de miliarde EUR, menit să contribuie la repararea daunelor economice și sociale imediate provocate de pandemia de coronavirus. După pandemia de COVID-19, Europa va fi mai verde, mai digitală, mai rezilientă și mai bine pregătită să facă față provocărilor actuale și viitoare.

- ***Mecanismul de redresare și reziliență:*** elementul central al instrumentului NextGenerationEU, cu împrumuturi și granturi în valoare de 723,8 miliarde EUR disponibile pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările UE. Scopul este de a atenua impactul economic și social al pandemiei de COVID-19 și de a face ca economiile și societățile europene să devină mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile oferite de tranziția către o economie verde și de tranziția digitală. Statele membre lucrează la planurile lor de redresare și reziliență pentru a accesa fonduri din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

- ***Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-UE):*** NextGenerationEU include, de asemenea, 50,6 miliarde EUR pentru REACT-EU. Este vorba despre o nouă inițiativă care continuă și extinde măsurile de răspuns la criză și de remediere a consecințelor crizei prin intermediul *Inițiativei pentru investiții ca reacție la coronavirus* și al *Inițiativei plus pentru investiții ca reacție la coronavirus.* Ea va contribui la o redresare ecologică, digitală și robustă a economiei. Fondurile vor fi direcționate către: Fondul european de dezvoltare regională (FEDR); Fondul social european (FSE); Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD); Aceste fonduri suplimentare vor fi puse la dispoziție în perioada 2021-2022.

NextGenerationEU va suplimenta în același timp fondurile pentru alte programe sau fonduri europene, cum ar fi Orizont 2020, InvestEU, dezvoltarea rurală sau Fondul pentru o tranziție justă (JTF).

2022 - ANUL EUROPEAN AL TINERETULUI

Președinta Comisiei Europene, doamna Ursula von der Leyen, a declarat: *„Pandemia i-a privat pe tineri de multe oportunități – de a se întâlni și de a-și face noi prieteni, de a cunoaște și de a explora noi culturi. Deși nu le putem oferi timpul înapoi, propunem ca anul 2022 să fie desemnat* ***Anul european al tineretului.*** *De la aspecte legate de climă, la aspecte sociale și digitale, tinerii se află în centrul procesului nostru de elaborare a politicilor și al priorităților noastre politice. Ne angajăm să îi ascultăm, așa cum facem în cadrul* ***Conferinței privind viitorul Europei****, și dorim să colaborăm cu ei pentru a modela viitorul Uniunii Europene. Uniunea este mai puternică dacă îmbrățișează aspirațiile tinerilor, fiind întemeiată pe valori și pe acțiuni îndrăznețe."*

Astfel, *Anul european al tineretului* va merge mână în mână cu *NextGenerationEU*, care redeschide perspective pentru tineri, inclusiv locuri de muncă, oportunități de educație și formare de calitate pentru Europa viitorului, și sprijină participarea tinerilor în societate.

Anul tineretului va căuta să realizeze sinergii și complementaritate cu alte programe ale UE care vizează tineretul în întregul spectru de politici – de la programe de dezvoltare rurală axate pe tinerii agricultori la programe de cercetare și inovare și de la coeziune la acțiuni privind schimbările climatice – inclusiv programe ale UE cu impact internațional sau de natură transnațională.

În afară de *Erasmus+* și *Corpul european de solidaritate*, cu bugete de 28 de miliarde de euro și, respectiv, 1 miliard de euro pentru perioada financiară actuală, *Garanția pentru tineret* și *Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor ale UE* creează mai multe oportunități pentru tineri. În același timp, în 2022 va fi lansat un nou program intitulat *ALMA*, pentru a sprijini mobilitatea profesională transfrontalieră a tinerilor defavorizați.

Strategia UE pentru tineret 2019-2027 reprezintă cadrul pentru cooperarea în domeniul politicii UE pentru tineret. Ea sprijină participarea tinerilor la viața democratică și urmărește să garanteze că toți tinerii participă la societate. Dialogul UE cu tinerii este un instrument central în aceste eforturi.

În fine, ***Conferința privind viitorul Europei***, care își va trage concluziile tot în 2022, asigură faptul că opiniile tinerilor cu privire la viitorul Uniunii sunt ascultate. O treime din participanții la grupurile de dezbatere ale cetățenilor europeni și din reprezentanții grupurilor la plenul conferinței este compusă, de asemenea, din tineri, în timp ce președintele Forumului European de Tineret participă, de asemenea, la plenul conferinței.

***Surse*:**

- https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024_ro#priorities
- Planul de redresare pentru Europa | Comisia Europeană